

ISSN 2467-0499

NAGRADA ZA PRISTUPAČNOST grada **2022.**

Primjeri najboljih praksi
za stvaranje pristupačnijih
gradova u EU-u

#EUACCESSCITY

Socijalna
Europa

Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2022

© Europska unija, 2022

Politika ponovne uporabe dokumenata Europske komisije uređena je na temelju Odluke Komisije 2011/833/EU od 12. prosinca 2011. o ponovnoj uporabi dokumenata Komisije (SL L 330, 14.12.2011., str. 39.). Osim ako je navedeno drukčije, ponovna uporaba ovog dokumenta dopuštena je u skladu s licencijom Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znači da je ponovna uporaba dopuštena uz navođenje relevantnih podataka i svih izmjena.

Za svaku uporabu ili reprodukciju elemenata koji nisu u vlasništvu Europske unije možda će biti potrebno zatražiti dopuštenje izravno od odgovarajućih nositelja prava.

Naslovnica: © Shutterstock, 2022

Print	ISBN 978-92-76-49302-0	ISSN 2599-9168	doi:10.2767/844023	KE-BL-22-001-HR-C
PDF	ISBN 978-92-76-49280-1	ISSN 2467-0499	doi:10.2767/77878	KE-BL-22-001-HR-N

Sadržaj

Predgovor	4
Nagrada za pristupačnost grada 2022.....	6
Uvod	14
Grad Luxembourg, Luxembourg - Pobjednik.....	16
Helsinki, Finska - Druga nagrada.....	20
Barcelona, Španjolska - Treće mjesto	25
Porto, Portugal - Posebna pohvala za Europsku godinu željeznice.....	29
Palma, Španjolska - Posebna pohvala za fizičko okruženje uključujući prirodna područja za uključivi turizam.....	32
Leuven, Belgija - Posebna pohvala za olakšavanje pristupačnosti, uključujući i u digitalnom području	36
Sudjelovanje u Nagradi za pristupačnost grada 2023	40

Helena Dalli
europska povjerenica
za ravnopravnost

Predgovor

Gradovi diljem Europske unije rade na tome da postanu pristupačni osobama s invaliditetom. Zadovoljstvo mi je predstaviti ovu brošuru dobre prakse kojom se može potaknuti veći broj europskih gradova na djelovanje kako bi pružili okruženje bez prepreka.

Pristupačnost je ključna za ravnopravnost, autonomiju i neovisan život. Preduvjet je za 87 milijuna osoba s invaliditetom u Europi, kao i za osobe smanjene mobilnosti kako bi mogli sudjelovati u svim aspektima života.

U prošlom su desetljeću razvijene nove inicijative i prakse u različitim sektorima kako bi EU postao pristupačniji osobama s invaliditetom. Međutim, unatoč napretku, strukturna diskriminacija i prepreke još su uvijek prisutni.

Zato je pristupačnost temelj Strategije EU-a za prava osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030. i moramo osigurati da ostane visoko na popisu prioriteta i za Europsku komisiju i za države članice.

Ove ćemo godine pokrenuti europski centar za resurse „AccessibleEU”. Tim će se okvirom za suradnju pomoći u dijeljenju dobrih praksi i znanja u sektorima te pružiti potpora provedbi i razvoju politika pristupačnosti u EU-u.

Gradovi i lokalne zajednice ključni su partneri u stvaranju Europe bez prepreka. Provode konkretna rješenja kojima se poboljšavaju životi ljudi i njeguju zajedničke vrijednosti uključenosti i ravnopravnosti. Pristupačni gradovi koriste svima. Pristupačnost poboljšava kvalitetu života i pridonosi uključivim i naprednim gradovima.

Nagradom za pristupačnost grada Komisija prepoznaje nastojanja gradova diljem EU-a da osobama s invaliditetom osiguraju jednak pristup temeljnim pravima i svim resursima koje gradovi nude.

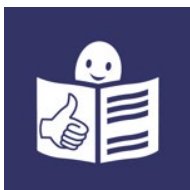
Čestitam gradu Luxembourg, dobitniku Nagrade za pristupačnost grada 2022., na postignućima u rješavanju problema nejednakosti i uklanjanju prepreka u urbanom okruženju. Gradu je pristupačnost postala prioritet i provodi pristup dizajna koji je namijenjen svima kako bi pristup bio jednostavniji za sve. Sastanci Gradskog vijeća dostupni su na znakovnom jeziku s transkripcijom, a time se osigurava i da su političke odluke dostupne svima.

Od 2012. grad razvija Tjedne pristupačnosti radi poticanja dijaloga o strukturnim preprekama s kojima se susreću osobe s invaliditetom. Za poticanje mobilnosti u gradu postoje niskopodni autobusi opremljeni rampama, kao i vizualne i glasovne najave u autobusima i na autobusnim stanicama.

Sa zadovoljstvom pozdravljam nove podnositelje prijava u mrežu Nagrade za pristupačnost grada. Sudjelovanjem vašeg grada u ovoj Nagradi možete nadahnuti druge. Ta nastojanja u poboljšanju pristupačnosti ključna su za izgradnju Unije jednakosti.

Nagrada za pristupačnost grada 2022.

© Easy-to-read.eu

Verzija koja je jednostavna za čitanje

Tko smo?

Mi smo Europska komisija
i Europski forum za osobe s invaliditetom.

Europska komisija djeluje
i predlaže zakone
koji bi Europu mogli učiniti boljim mjestom.

Europski forum za osobe s invaliditetom radi
na zaštiti prava osoba s invaliditetom u Europi.

Često surađujemo kako bismo olakšali
ljudima s invaliditetima u Europi.
Na primjer, svake godine zajednički surađujemo na
dodjeli **Nagrada za pristupačnost grada**.

Što je Nagrada za pristupačnost grada?

Nagrada za pristupačnost grada jest nagrada koju svake godine dodjeljujemo gradovima koji naporno rade kako bi bili pristupačni. Grad je pristupačan kad sve osobe koje žive u njemu mogu bez problema upotrebljavati sve stvari i usluge. Na primjer, grad je pristupačan kad svi mogu jednostavno obavljati sljedeće:

- ukrcati se na autobus ili u podzemnu željeznicu da bi putovali na posao
- upotrebljavati uređaje za prodaju karata da bi kupili kartu
- kretati se po ulicama ili ulaziti u javne zgrade poput bolnica i vijećnica
- dobivati informacije na načine na koje ih mogu pročitati i razumjeti.

To je važno za sve ljude, a posebno za osobe s invaliditetom i starije osobe.

Njima stvari poput prijevoza i informacija često nisu pristupačne.

Ako stvari nisu pristupačne, osobe s invaliditetom neće moći sudjelovati u zajednici poput svih ostalih. Bit će izostavljeni.

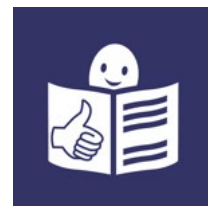
Na primjer, ako autobusi nemaju rampe, osobe u invalidskim kolicima neće moći putovati autobusima na posao.

© Pixabay

© 123RF

© Easy-to-read.eu

Ako se informacije ne mogu lako pročitati, osobe s intelektualnim poteškoćama i ostali možda ih neće moći pročitati i razumjeti.

Stoga je Nagrada za pristupačnost grada prilika za gradove u Europi da pokažu što su učinili kako bi postali pristupačni svim osobama.

Nagrada za pristupačnost grada pokrenuta je 2010. Važno je da Nagrada za pristupačnost grada stalno podsjeća gradove koliko je važno biti pristupačan svim osobama.

Koji je grad osvojio Nagradu za pristupačnost grada 2022.?

Nagradu za pristupačnost grada za 2022. osvojio je grad Luxembourg u Luksemburgu.

Grad Luxembourg osvojio je Nagradu za pristupačnost grada jer kontinuirano radi na tome da stvari i usluge učini pristupačnima osobama s invaliditetom i svim drugim osobama.

Grad Luxembourg izgrađen je na stijeni. Njegove su ulice brežuljkaste i uske, što ih čini teže pristupačnima. No grad Luxembourg marljivo radi kako bi svojim stanovnicima učinio stvari dostupnima. Na primjer:

- autobusi imaju rampe kako bi osobe u invalidskim kolicima mogle bez problema u njih ulaziti.

© Pixabay

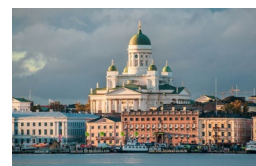
U autobusima i na autobusnim stanicama emitiraju se glasovne objave kako bi i slijepe osobe mogle čuti informacije. Postoje i vizualne objave kako bi gluhe osobe mogle vidjeti informacije.

- Vlakovi su svima pristupačni i besplatni. Na željezničkoj postaji nalaze se pristupačni toaleti i parkiralište. Znakovi na željezničkoj postaji imaju jednostavne simbole kako bi ih svi mogli razumjeti. Nadalje, mnogi od njih imaju i zvučne objave kako bi ih slijepe osobe mogle čuti.
- Grad Luxembourg organizira sastanke i razgovore s osobama s invaliditetom kako bi gradske vlasti shvatile njihove potrebe i poboljšale kvalitetu njihova života. Nadalje, grad nastoji učiniti važne sastanke pristupačnima kako bi na njima bez problema mogli sudjelovati i osobe s invaliditetom.

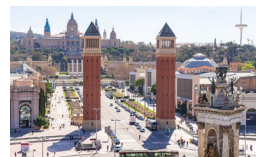
Grad Luxembourg osvojio je 150 000 EUR za osvajanje Nagrade za pristupačnost grada za 2022.

Drugo i treće mjesto na natjecanju osvojili su sljedeći gradovi:

- grad **Helsinki** u Finskoj osvojio je drugo mjesto i 120 000 EUR.
- grad **Barcelona** u Španjolskoj osvojio je treće mjesto i 80 000 EUR.

© Pixabay

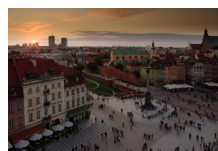
© Pixabay

Sljedeća Nagrada za pristupačnost grada dodijelit će se 2023.

Koji gradovi mogu sudjelovati?

U Nagradi za pristupačnost grada ne mogu sudjelovati svi gradovi. Gradovi koji mogu sudjelovati u Nagradi za pristupačnost grada trebaju zadovoljiti sljedeće uvjete:

- Moraju biti u zemljama koje su dio Europske unije.
Europska unija skupina je 27 zemalja u Europi koje su se ujedinile kako bi činile bolje stvari za ljude.
- Moraju imati više od 50 000 stanovnika.
Ako zemlja ima manje od dva grada s toliko stanovnika, dva manja grada ili više njih mogu se udružiti.
Ako zajedno imaju više od 50 000 stanovnika, i oni mogu sudjelovati u Nagradi za pristupačnost grada.

© Pixabay

Grad koji ove godine osvoji Nagradu za pristupačnost grada ne može ponovno sudjelovati sljedeće godine.

Kako gradovi mogu sudjelovati?

Gradovi koji žele sudjelovati u sljedećem natječaju za Nagradu za pristupačnost grada mogu se prijaviti na mreži kad započne razdoblje prijavljivanja.

Osobe koje su na čelu tih gradova i donose važne odluke za njih trebale bi ispuniti obrazac na internetu.

© Pixabay

U tom obrascu trebaju:

- navesti zašto bi njihov grad trebao osvojiti Nagradu za pristupačnost grada

- navesti primjere i pokazati kako njihov grad svojim radom stvari čini pristupačnim za sve osobe
- navesti kako planiraju nastaviti sa svojim radom i primjerima dobre prakse u budućnosti.

© Pixabay

Više informacija možete pronaći na našem *web*-mjestu:
www.ec.europa.eu/social/accesscityaward

© Pixabay

Tamo će uskoro biti objavljeno kad će početi razdoblje prijavljivanja.
 Kada započne razdoblje prijavljivanja, gradovi mogu ispuniti obrazac i sudjelovati u sljedećem natječaju za Nagradu za pristupačnost grada.

Stoga pratite naše *web*-mjesto da ne propustite tu informaciju!

Kako biramo pobjednika?

Nakon što se gradovi prijave za Nagradu za pristupačnost grada, skupine ljudi provjeravaju njihove prijave i biraju pobjednika.

© Pixabay

U svakoj zemlji postoji skupina ljudi koja provjerava prijave gradova u toj zemlji. Odabiru do tri grada kao najbolje primjere te zemlje.

© Pixabay

Potom druga skupina ljudi u Europi provjerava sve te gradove i među njima odabire onaj koji je najbolji primjer svih gradova. Taj grad osvaja Nagradu za pristupačnost gradova za tu godinu.

Osobe s invaliditetom i starije osobe dio su tih skupina. Provjeravaju koji gradovi čine stvari pristupačnima za dobrobit svojih stanovnika.

Na primjer, provjeravaju ako gradovi imaju pristupačne:

- zgrade i ulice
- autobuse i podzemne željeznice
- uređaje za prodaju karata i bankomate
- *web*-mjesto i drugu tehnologiju koju ljudi upotrebljavaju za komunikaciju
- informacije koje svi mogu lako pročitati i razumjeti.

© Pixabay

© Pixabay

© Pixabay

© Pixabay

© Easy-to-read.eu

Oni vide koji grad ima bolje rezultate u prilagodbi tih stavki kako bi bile svima pristupačne. Taj grad osvaja Nagradu za pristupačnost grada.

© Pixabay

Kada će pobjednik dobiti svoju nagradu?

Krajem 2022.

planiramo veliki susret u Bruxellesu kako bismo razgovarali o pravima osoba s invaliditetom.

Na tom ćemo sastanku također objaviti koji je grad dobio Nagradu za pristupačnost grada za 2023.

© Shutterstock

Dodatne informacije

Dodatne informacije

potražite na našem *web*-mjestu:

www.ec.europa.eu/social/accesscityaward

U slučaju bilo kakvih pitanja

možete nam poslati poruku e-pošte na:

secretariat@accesscityaward.eu

© Pixabay

Uvod

„Ti su gradovi uzor svima nama. Podsjećaju nas da je moguće srušiti čak i najdugovječnije prepreke i predrasude.”

Ursula von der Leyen, predsjednica Europske komisije

Nagrada za pristupačnost grada stavlja naglasak na gradove EU-a koji poduzimaju znatne korake kako bi postali pristupačniji. Grad je pristupačan kada osobe s invaliditetom mogu, na primjer:

- dobiti informacije
- koristiti se autobusima, tramvajima i podzemnom željeznicom
- uživati u parkovima i na igralištima
- ulaziti u zgrade kao što su knjižnica, sportska dvorana i gradska vijećnica i kretati se njima.

Kao društvo, imamo dužnost osigurati da osobe s invaliditetom mogu sudjelovati u društvu na jednak način kao i svi ostali. Ostvarujući pozitivne pomake u pogledu pristupačnosti, gradovi u konačnici unapređuju sigurnost i kvalitetu života svih stanovnika.

Nagrada za pristupačnost grada otvorena je svim gradovima EU-a koji imaju više od 50 000 stanovnika. Sve prijave najprije ocjenjuje nacionalni žiri, a potom kandidate koji uđu u užu krug procjenjuje žiri EU-a koji čine stručnjaci za pristupačnost i koji potom odabiru pobjednika te drugoplasirani i trećeplasirani grad.

Žiri EU-a svake godine dodjeljuje i posebnu pohvalu gradovima koji su bili iznimno uspješni u određenim područjima.

Ove godine žiri je posebne pohvale uputio za:

- fizičko okruženje, uključujući prirodna područja za uključivi turizam
- olakšavanje pristupačnosti, uključujući i u digitalnom području.

Ovo izdanje Nagrade za pristupačnost grada uključuje i posebnu pohvalu u čast Europske godine željeznice (2021.).

Željeznički prijevoz predstavlja jedan od ekološki najprihvatljivijih i najsigurnijih načina prijevoza te moramo osigurati da je dostupan svim Europljanima.

Gradovi pobjednici ističu se i po uspostavi dijaloga između donositelja politika, stručnjaka za pristupačnost i organizacija za probleme osoba s invaliditetom kako bi se potaknula pozitivna promjena.

Pobjednik

Grad Luxembourg

Luxembourg

Nagradu za pristupačnost grada 2022. osvojio je grad Luxembourg. Smješten je na terenu na strmim liticama i dubokim udolinama, stoga je pravi izazov Luxembourg učiniti pristupačnim. Unatoč tome, gradske vlasti kontinuirano i uspješno rade na poboljšanju pristupačnosti za građane i posjetitelje. Filozofija grada jest planirati i provoditi mjere u izravnom savjetovanju s ljudima na koje te mjere utječu.

„Ova nagrada predstavlja važno priznanje za sav naporan rad i napore koje smo dosad uložili kako bismo svoj grad učinili pristupačnijim.

Sve to omogućeno je zahvaljujući aktivnom sudjelovanju osoba s invaliditetom, kao i obvezanosti i predanosti udruga koje djeluju u području invalidnosti, različitih gradskih odjela koji su se uključili te naših političkih vođa.

I dalje ćemo nastaviti svakodnevno zajedno surađivati, a naš je cilj učiniti infrastrukturu pristupačnom svim osobama i osigurati jednake prilike za sve.”

Lydie Polfer, gradonačelnica grada Luxembourga

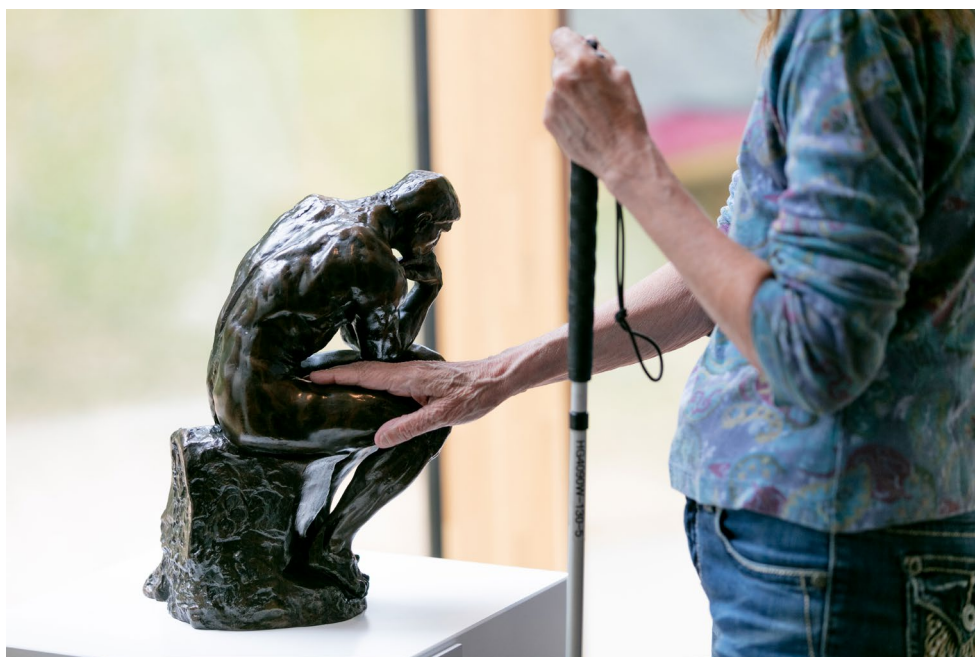

Dizajniran za sve: prilagodba grada potrebama svake osobe

Žiri je pohvalio grad Luxembourg jer je u obzir uzeo sve oblike invalidnosti i zbog održavanja dobre pristupačnosti u svim područjima. Zahvaljujući pristupu dizajna koji je namijenjen svima, grad je uključiv ne samo za osobe s invaliditetom, već i za starije osobe, migrante i turiste. Pristup dizajna koji je namijenjen svima znači osmišljavanje proizvoda i usluga koji će biti pristupačni i osobama s invaliditetom ili drugim ograničavajućim čimbenicima i osobama bez invaliditeta ili drugih ograničavajućih čimbenika.

Grad radi na više razina kako bi to omogućio: od zapošljavanja, obrazovanja i kulture do turizma, aktivnosti slobodnog vremena i prijevoza. Stoga su neki gradski odjeli imenovali zaposlenika odgovornog samo za pitanja koja se odnose na posebne potrebe.

Jedan od primjera koji ilustrira Luxembourgov pristup dizajna namijenjenog svima jest Muzej umjetnosti grada Luxembourg, Villa Vauban, koji ima ponavljajuću izložbu utemeljenu na konceptu „muzeja za sve”. Posjetitelji mogu otkriti eksponate na vlastiti način u skladu sa svojim motornim ili kognitivnim sposobnostima. Izložba uključuje aktivne skulpture i taktilne modele nekih slika, višejezične informacije iskazane jednostavnim jezikom i još mnogo toga.

© Guy Thewes

 U vili Vauban posjetitelji mogu slobodno istraživati eksponate ovisno o svojim mogućnostima

Odjel za integraciju i posebne potrebe

Gradski Odjel za integraciju i posebne potrebe djeluje kao kontaktna točka za osobe s invaliditetom i za sve organizacije u sektoru osoba s invaliditetom. Blisko surađuje s organizacijama za osobe s invaliditetom i drugim gradskim odjelima kako bi kontinuirano poboljšavao svoje usluge povezane s pristupačnošću. Zahvaljujući participativnom odboru grada osobe s invaliditetom mogu sudjelovati u svim gradskim projektima. Odjel organizira i tumače za znakovni jezik za zasjedanja gradskog vijeća te prijevod svih važnih tekstova na njemački, što tim tumačima pomaže da se pripreme za zasjedanja.

Podizanje svijesti radi rušenja stereotipa

Grad Luxembourg nastoji potaknuti dijalog između osoba s invaliditetom i osoba koje nemaju invaliditet. Cilj je upoznati osobe s različitim vrstama invaliditeta i pomoći u rušenju stereotipa i predrasuda.

Grad organizira brojne različite kampanje podizanja svijesti, aktivnosti, predavanja, prikazivanja filmova i izložbe na kojima ljudi mogu saznati više o svakodnevnom životu i različitim potrebama osoba s invaliditetom. Na primjer, svake godine održava se događanje pod nazivom Večera u mraku (engl. Dinner in the Dark) kako bi se podigla svijest o iskustvima i potrebama osoba s oštećenjem vida.

Zapošljavanje i obrazovanje

Grad Luxembourg poseban naglasak stavlja na zapošljavanje osoba s invaliditetom. Kao rezultat toga, na gotovo 6 % svih položaja u javnim tijelima u gradu zaposlene su osobe s invaliditetom.

Dodatno, u sklopu svojih nastojanja da podrži osobe s oštećenjima sluha, grad organizira tečajeve znakovnog jezika te je dosad dodijelio više od 900 diploma.

Organiziraju se brojni tečajevi kako bi se osiguralo da uslužno osoblje (npr. vozači autobusa i zaposlenici na prijamnom pultu) znaju upotrebljavati potrebnu opremu i da mogu pomoći osobama s invaliditetom.

Pristupačan javni prijevoz

Javni je prijevoz u Luxembourggu besplatan, a autobusne stanice u gradu Luxembourggu sustavno su uređivane kako bi postale pristupačne. Opremljene su uslugom iBeacon koja korisnicima gradske aplikacije pruža važne informacije, a tu uslugu posebno cijene osobe s oštećenjem vida. Kada se osoba približi autobusnoj stanici opremljenoj uslugom iBeacon, prima obavijest s nazivom stanice, brojem i odredištem sljedećeg autobusa te njegovim očekivanim vremenom dolaska. Vozila za javni prijevoz imaju vizualne i glasovne najave, a putnici mogu primati vizualne najave na autobusnim stanicama, na internetu ili preko tekstnih poruka.

Dodatno, osobe s invaliditetom mogu zatražiti da ih kod kuće pokupe posebni minibusovi koji služe i kao shuttle autobusi za starije osobe i roditelje s kolicima tijekom događanja.

Znakovi na željezničkim postajama i na peronima u Luxembourggu uključuju piktograme s uputama koje vode do rukohvata, dizala i rezerviranih parkirališnih mjesta. Zasloni često imaju funkciju prebacivanja teksta u govor te se važne informacije dijele preko automatiziranih sustava zvučnih objava. Željeznička postaja Luxembourg ima rezervirana parkirališna mjesta i pristupačne sanitarne čvorove za osobe smanjene mobilnosti.

© Françoise Frieden, LUXTRAM

 Potpuno dostupna tramvajska i tramvajska stanica

Daljnji planovi za poboljšanje

Grad Luxembourg radi na osmišljavanju akcijskog plana utemeljenoga na Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom, pri čemu uzima u obzir posebne potrebe i prijedloge stanovnika.

Grad planira otvoriti i komunikacijski centar za osobe s oštećenjima sluha u suradnji s Ministarstvom obitelji i integracije.

Konačno, grad surađuje s Trgovačkom unijom grada Luxembourga, trgovinskom udrugom HORESCA te participativnim odborom kako bi se poboljšala pristupačnost trgovina i restorana u gradu.

Druga nagrada

Helsinki

Finska

Grad Helsinki u Finskoj osvojio je drugo mjesto na natječaju Nagrada za pristupačnost grada 2022. U Helsinkiju i oko njega živi oko 1,4 milijuna ljudi, što čini oko četvrtine ukupnog broja stanovnika Finske. Grad je dugi niz godina predan promicanju pristupačnosti, njezinu integriranju u strategije, politike i postupke planiranja.

„Opći cilj grada jest pristupačnost za sve građane s invaliditetom, starije osobe, osobe koje su dugotrajno bolesne kao i za osobe koje se služe hodalicama ili koje guraju dječja kolica.”

Anni Sinnemäki, zamjenica gradonačelnika za urbanu sredinu, Gradsko vijeće Helsinkija

Plan pristupačnosti

Helsinki je 2005. usvojio Plan pristupačnosti kojim se utvrđuju temelji za njegove mjere pristupačnosti. Njime se gradski uredi i ustanove obvezuju osigurati da su njihove zgrade i usluge dostupne svima te se njime zahtijeva da sve javne površine budu izgrađene i preuređene kako bi postale pristupačne.

Planom se utvrđuju dvije razine pristupačnosti: posebna i osnovna. Posebna razina pristupačnosti potrebna je u centru grada, u pješačkim zonama, na terminalima javnog prijevoza, u neposrednoj blizini zdravstvenih centara i zgrada u kojima se pružaju sluge, na javnim područjima za rekreaciju i igralištima te na područjima na kojima velik udio stanovništva čine starije osobe i osobe s invaliditetom.

S druge strane, osnovna razina općenito se odnosi na pristupačno okruženje koje ne primjenjuje posebne mjere (kao što su ulice koje zagrijavaju cijevi podzemne željeznice kojima teče topla voda kako bi se spriječio nastanak leda ili opipljivi prijelazi).

Žiri je posebno impresioniran činjenicom da Helsinki predvodi svojim primjerom jer se njegov Plan pristupačnosti upotrebljavao kao osnova za izradu planova pristupačnosti u brojnim drugim finskim gradovima kao što su Espoo, Oulu, Tampere, Turku i Vaasa.

© Laura Oja

 Otok za rekreaciju u blizini Helsinkija s dostupnim daskama za patke

Smjernice pristupačnosti

Helsinki je razvio praktične smjernice za planiranje, izgradnju i održavanje pristupačnih lokacija na otvorenome.

One čine općeniti okvir za pristupačnost i interakciju među različitim granama uprave. Te se smjernice sada primjenjuju i na nacionalnoj razini, što jasno pokazuje njihovu učinkovitost.

„Kada se provode kako treba, pristupačna se rješenja često spajaju s okolinom i postaju nevidljiva. S druge strane, prepreke se mogu vrlo jasno isticati ako se u potpunosti zaboravi na pristupačnost.”

Kristiina Karhos, zamjenica voditelja Vijeća za invalidnost

Trajni predstavnik pristupačnosti

Helsinki od 2012. ima trajnog predstavnika za pristupačnost. Njegov je zadatak koordinirati i promicati što grad čini u pogledu pristupačnosti u suradnji sa Savjetodavnim odborom za pristupačnost. Cilj je javne prostore grada, njegove zgrade i rješenja javnog prijevoza učiniti sigurnima i pristupačnima za sve.

Pristupačan prijevoz po gradu

U regiji Helsinki ukupno je pristupačno 99,7 % autobusa te 100 % tramvaja, vlakova podzemne željeznice i prigradskih vlakova. Sve stanice podzemne željeznice pristupačne su i opremljene dizalima i taktilnim oznakama. Nadalje, 51 % gradskih semafora ima zvučne signale kako bi pješaci s oštećenjem vida mogli sigurno prelaziti cestu.

Dodatno, građani s oznakom za parkiranje za osobe s invaliditetom imaju pravo na besplatnu upotrebu svih parkirališta u gradu.

© Iiro Auterinen, City of Helsinki Disability Council

O Gotovo svi javni autobusi u Helsinkiju su pristupačni za invalidska kolica

Pristupačne digitalne usluge i komunikacije

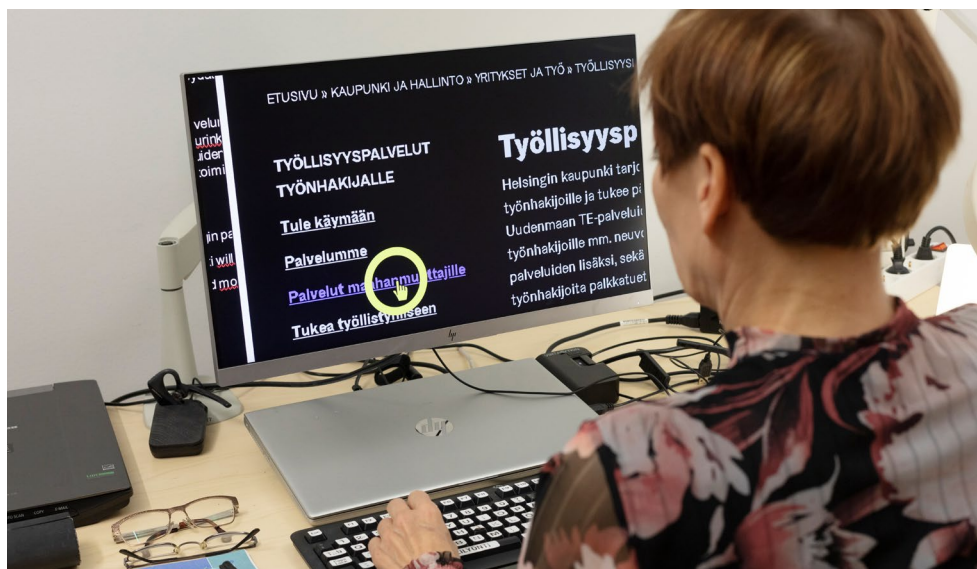
Helsinki naporno radi na poboljšanju pristupačnosti digitalnih usluga i komunikacije za osobe s invaliditetom.

Web-mjesto **Helsinki za sve** izvor je mnogobrojnih informacija o pristupačnosti. Riječ je o nacionalno priznatoj i prepoznatoj banci podataka čija je namjena informirati građane o nastojanjima Helsinkija u pogledu poboljšane pristupačnosti te biti inspiracija drugim gradovima.

Dodatno, metropolitansko područje Helsinkija već više od 10 godina razvija **Kartu usluga** – internetsku uslugu otvorenog izvora koja stanovnicima i posjetiteljima metropolitanskog područja Helsinkija pomaže da pronađu usluge i s njima povezane informacije kao što su radno vrijeme, pojedinosti za kontakt i informacije o pristupačnosti.

U siječnju 2020. objavljena je revidirana, pristupačnija Karta usluga. Trenutačno obuhvaća informacije o više od 15 000 usluga u rasponu od knjižnica i škola do teretana i sportskih aktivnosti.

Budući da je međunarodno stanovništvo Helsinkija u porastu, cilj je grada javne informacije učiniti pristupačnima migrantima s invaliditetom koji ne govore finski ili švedski. Tijekom pandemije uzrokovane bolešću COVID-19 nevladine organizacije surađivale su sa zaposlenicima grada kako bi se svim građanima Helsinkija, a posebno onima kojima je prijetio rizik, prenosile zdravstvene informacije.

© Laura Oja

 Cilj Helsinkija je zadovoljiti ili premašiti razinu AA Smjernica za pristupačnost web sadržaja

Kako savjetodavna usluga za osobe s invaliditetom pomaže građanima

U veljači 2021. grad je pokrenuo savjetodavnu uslugu za osobe s invaliditetom u sklopu koje osobe s invaliditetom mogu dobiti upute o tome kako se služiti različitim uslugama koje su im dostupne. Ljudi se mogu obratiti predstavnicima telefonski ili e-poštom, ili mogu rezervirati termin za razgovor uživo. Od srpnja 2021. savjetodavna usluga za osobe s invaliditetom također odgovara na povratne informacije osoba s invaliditetom o usluzi prijevoza.

Slušanje glasova osoba s invaliditetima

Grad vjeruje da je ključno uključiti osobe s invaliditetom u planiranje javnih zgrada kako bi se osigurala njihova pristupačnost. U slučaju nove središnje knjižnice Oodi savjetovalo se s Vijećem grada Helsinkija za osobe s invaliditetom te su osobe s invaliditetom mogle razgovarati izravno s arhitektima zgrade.

Kao članovi Vijeća za osobe s invaliditetom, predstavnici različitih skupina osoba s invaliditetom, javni stručnjaci Helsinkija te izabrani službenici raspravljaju o pitanjima u vezi sa zajednicom osoba s invaliditetom i surađuju u pronalasku rješenja za pristupačno i ravnopravno društvo.

© Jussi Hellsten

Osobe s oštećenjem vida uzete su u obzir pri projektiranju Oodi knjižnice

Treće mjesto

Barcelona

Španjolska

Barcelona je osvojila treće mjesto na natječaju Nagrada za pristupačnost grada 2022. Tijekom zadnjih 40 godina Barcelona kontinuirano radi na uklanjanju fizičkih i društvenih prepreka za osobe s invaliditetom i starije osobe (21 % stanovništva).

„Pristupačnost se ne odnosi samo na osobe s invaliditetom. Ona predstavlja kvalitetu života velike većine stanovništva i to je vrijednost koju trebamo očuvati. Naš je izazov učiniti komunikaciju pristupačnijom. Moramo pronaći način da naše usluge i javni prostori svima budu jednostavniji za pristup, razumijevanje i upotrebu.”

Joan Ramon Riera, vijećnik za pitanja djece, mladih, starijih osoba i osoba s invaliditetom

Gradski institut za osobe s invaliditetom

Žiri je pohvalio Barcelonu zbog njezine suradnje s Gradskim institutom za osobe s invaliditetom. To autonomno tijelo Gradskog vijeća Barcelone surađuje s gradskom upravom kako bi se osigurao jednak pristup gradskim uslugama, aktivnostima i javnim prostorima.

Upravljačko tijelo Gradskog instituta sastoji se od 50 % izabranih političara i 50 % osoba s invaliditetom koje svake četiri godine biraju osobe s invaliditetom. S proračunom od 12 milijuna EUR tijelo je odgovorno za planiranje pristupačnosti i primjenjuje međusektorski pristup pri uvođenju pristupačnosti. Nudi i usluge izravne skrbi za osobe s invaliditetima, uključujući razvoj u ranom djetinjstvu, uključivanje na tržište rada i samostalno življenje.

Plan pristupačnosti za razdoblje 2018. – 2026.

Gradski institut za osobe s invaliditetom trenutačno provodi Barcelonin Plan pristupačnosti za razdoblje 2018. – 2026. u sklopu kojega se analizira pristupačnost u gradu. Dosad je analizirano 889 igrališta, 33 parkova i plaža, 249 gradskih usluga (tržnice, knjižnice, sportovi i rekreativne aktivnosti), 75 socijalnih usluga, 53 zdravstvena centra, 38 sveučilišnih zgrada, 22 kina, 60 web-mjesta, 106 hotela i restorana te 61 susjedstvo (više od 1 000 km ulica). Podaci su integrirani u zemljopisni informacijski sustav kako bi ih sve radne jedinice uključene u javne radove i održavanje mogle provjeriti i ažurirati. Osnovna analiza pristupačnosti provedena je i u više od 3 668 stambenih zgrada, 52 161 trgovina i 404 škola.

© Edu Bayer

Ove ulice u Barceloni su postale pristupačnije i opremljene boljom uličnom rasvjetom i više zelenih površina

Pristupačna mreža autobusa i podzemne željeznice

U Barceloni su pristupačni svi javni autobusi. Među ostalim značajkama, niskopodni su i imaju rampe, zvučne informacije u autobusima i na autobusnim stanicama te identifikacijsku oznaku vozila na Brailleovu pismu.

Pristupačno je ukupno 92 % stanica gradske podzemne željeznice, a grad planira dosegnuti 100 % za stoti rođendan podzemne željeznice koji se obilježava 2024.

© Vicente Zambrano González

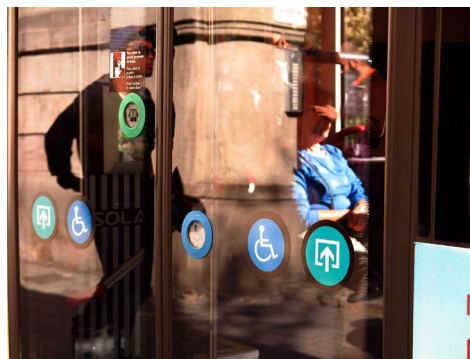
 Autobusna mreža Barcelone je 100% dostupna

Poticanje društvenog dijaloga

Barcelona im 19 participativnih tijela usmjerenih na pitanja invaliditeta. Riječ je o redovitim forumima koji se održavaju među Gradskim vijećem, nevladinim organizacijama i općom javnosti, a čija je misija skupiti prijedloge i sugestije za gradske politike. Svake godine prosječno sudjeluje 150 organizacija za osobe s invaliditetom.

Barcelona upotrebljava digitalno rješenje **NaviLens** kako bi znakovi i informacije u podzemnim vlakovima i u autobusima bili pristupačni osobama s oštećenjima vida. Grad je postavio 9 000 oznaka NaviLensa, pomažući tako korisnicima da se kreću kroz mrežu autobusa i podzemnih vlakova.

Mrežu javnog prijevoza dopunjuje namjenski prijevozni sustav za osobe smanjene mobilnosti koja godišnje pruža usluge 348 000 putovanja od vrata do vrata.

© Vicente Zambrano

 Barcelona je posvećena tome da svoje metro stanice postanu potpuno pristupačne do 2024

Sporazum građana za uključiviju Barcelonu druga je inicijativa koja uključuje osobe s invaliditetom. Dosad su u sklopu Sporazuma građana imenovane četiri radne skupine za važna pitanja o invaliditetu: smještaju, obiteljskoj podršci, uključivim aktivnostima za slobodno vrijeme i pristupačnosti.

Drugi projekti pristupačnosti

Barcelona se u području pristupačnosti odlikuje raznovrsnim projektima i inicijativama.

CASBA (Pristupačne trgovine bez prepreka) zanimljiv je projekt koji svake godine okupi gotovo 100 studenata arhitekture radi osmišljavanja projekata za poboljšanu pristupačnost u trgovinama i ostalim komercijalnim objektima. Uz poboljšanje općenite pristupačnosti grada, projektom CASBA također se među arhitektima, vlasnicima trgovina, udruženjima trgovaca na malo i članovima Gradskog vijeća podiže svijest o potrebama osoba s invaliditetom.

Različita unapređenja, kao što su pristupačnost, označivanje i izgled unutrašnjosti, poboljšano osvjetljenje i uklanjanje prepreka, koriste ne samo osobama s invaliditetom, nego i osobama privremeno smanjene pokretljivosti, roditeljima s kolicima i starijim ljudima.

Trgovačko društvo za javni prijevoz u Barceloni ima Operativni kodeks preko kojega se koordiniraju svi projekti pristupačnosti u javnom prijevozu. Operativni kodeks obuhvaća 15 radnih skupina koje trenutačno rade na 50 projekata za poboljšanje pristupačnosti. Projekti se kvartalno prate, a njihovu kvalitetu i održivost jamče osobe s invaliditetom u sklopu prethodno spomenutih participativnih tijela.

Posebna pohvala za Europsku godinu željeznice.

Porto

Portugal

Porto, grad na sjeverozapadu Portugala koji ima 232 000 stanovnika, odlikuje se bogatim kulturno-povijesnim nasljeđem iz srednjovjekovnog razdoblja. Grad se prostire duž rijeke Douro i atlantske obale, a karakterizira ga neravan teren. Zadnjih su se godina u Portu uvele sveobuhvatne promjene kako bi se olakšalo hodanje ili kretanje gradom, osobito za starije građane, djecu te osobe smanjene mobilnosti.

„Ovo je priznanje Portu iznimno važno jer naglašava sav uloženi trud i napredak koji smo postigli u tom području, što znači da uspijevamo u nastojanju da grad bude pristupačniji. Svakako želimo učiniti još više i dosegnuti veću razinu pristupačnosti u svakoj dimenziji koncepta. To je vrlo poticajno i potiče nas da nastavimo s radom jer vjerujemo da gospodarski razvoj Porta, njegova socijalna i kulturna dinamika te održivost ovise o njegovoj razini pristupačnosti.”

Ricardo Valente, Gradski vijećnik Porta zadužen za financije i gospodarstvo, zapošljavanje, turizam i trgovinu

Pristupačno putovanje željeznicom

Žiri je pohvalio Porto zbog ambicioznog rada na sustavu podzemne željeznice te zbog usredotočenosti na prijevoz. U Portu su pristupačna sva vozila podzemne željeznice i sve njezine postaje, što je impresivno. Nadalje, svi su autobusi niskopodni, a njih 66 % ima rampu i prostor za invalidska kolica.

Grad ima dvije stanice prilagođene osobama s invaliditetom, a to su: São Bento i Campanhã. Obje imaju parkirališni prostor, što znači da građani smanjene pokretljivosti ne moraju dugo hodati. Usluga nadzora na objema stanicama omogućuje stručnim pomoćnicima da utvrde kada bi osobama s invaliditetom mogla zatrebati podrška te da im je pruže, a postoji i integrirana usluga mobilnosti koja korisnicima s (trajnim ili privremenim) poteškoćama u kretanju pomaže u kretanju po stanici.

Važne informacije prenose se sustavom i vizualnih i zvukovnih medija, a stanice imaju i taktilne podove, čime se olakšava kretanje osobama s oštećenjima vida i sluha.

I São Bento i Campanhã imaju pristupačne ulaze koji ne zahtijevaju upotrebu stepenica, čime se osobama ograničene pokretljivosti omogućuje jednostavan pristup čekaonicama, uredima za kupnju karata i platformama. Campanhã ima pješački pothodnik koji se proteže duž nekoliko platformi, a svima se može pristupiti dizalom. Obje stanice imaju prilagođeni sanitarni čvor i osobama s invaliditetom nude popuste za putovanje.

Zone za iskrcaj i ukrcaj iz vozila te pločnici uz stanice São Bento i Campanhã imaju niže rubnike u blizini pristupačnih ulaza. To omogućuje lakše povezivanje s drugim željezničkim linijama, podzemnom željeznicom, taksijima, autobusima i privatnim prijevozom za osobe s invaliditetom.

© Miguel Nogueira / CM Porto

Linija metra Porto

Postaja Campanhã

© Filipa Brito / CM Porto

Vizija budućnosti: uključiva pristupačnost

Predanost grada Porta uključivoj pristupačnosti odražava se u ciljevima revidiranih planova o namjeni zemljišta (koji su na snazi od srpnja 2021.), a u kojima se utvrđuje vizija budućnosti grada. Fokus je na inicijativama koje se bave potrebama osoba s invaliditetom, uz istovremeno osiguranje da od njih koristi ima i stanovništvo u cjelini.

U planovima se utvrđuje sveobuhvatan pristup olakšavanju mobilnosti i poboljšanju pristupačnosti za sve građane na održiv način (na primjer, proširenjem javnog prijevoza, modernizacijom vozila javnog prijevoza, sniženim cijenama karata i/ili besplatnim javnim prijevozom, smanjenjem prometnog zagušenja i novim pravilima o parkiranju). Istovremeno je Plan društvenog razvoja grada (2019. – 2021.) više usmjeren na to da grad i njegove usluge učini dostupnima starijim osobama i osobama s invaliditetom.

© Filipa Brito / CM Porto

Biciklisti koriste biciklističku stazu u Portu

© Shutterstock

Posebna pohvala za fizičko okruženje uključujući prirodna područja za uključivi turizam

Palma

Španjolska

Palma, glavni grad Balearskih otoka, važno je odredište za europski turizam. Smješten na južnoj obali Majorce, grad je poznat po svojim trgovinama, plažama, hrani i dobrom vremenu tijekom cijele godine. Grad Palma proveo je različite mjere usmjerene tome da javni prostori, uključujući plaće i parkove, budu pristupačniji.

„To je nešto sasvim jednostavno: sve mora biti svima dostupno. Kada se govori o univerzalnoj pristupačnosti, govori se upravo o tome. Samo o tome.”

Jose Hila, gradonačelnik Palme

”

Uključiv dizajn javnih prostora

Žiri su impresionirala kontinuirana ulaganja grada Palme u uključiv dizajn javnih prostora (plaža, parkova, igrališta i trgova). Planovima Univerzalna pristupačnost i Održiva urbana mobilnost utvrđuju se temelj i kriteriji za djelovanje čiji je cilj transformirati grad da bude otvoren i predan potrebama svih svojih stanovnika i posjetitelja.

Gradsko vijeće Palme predstavilo je 2021. Plan za poboljšanje parkova, vrtova i trgova. U 57 parkova uložen je iznos od 4 milijuna EUR kako bi se zamijenili pločnici i fontane te kako bi se izgradila pristupačna i uključiva igrališta i namještaj. Prvi uključivi prostor za rekreaciju u Palmi službeno je otvoren 2021. u parku Sa Riera.

Osobe s invaliditetom mogu uživati u potpomognutom kupanju na šest mjesta na pet gradskih plaža kojima se može pristupiti.

Tim se plažama može pristupiti kroz prolaze, a na njima se nalaze kolica prilagođena za kretanje po vodi, zasjenjene platforme za odmor, spasioci, štake za pomoć pri kretanju te prilagođene kupaonice i tuševi. Sve navedeno posjeduje certifikat Safe Tourism Certified. U anketama o uslugama potpomognutog kupanja koje su se provodile od svibnja do listopada 2020. prikupljeno je više od 100 komentara korisnika koji će Gradskom vijeću poslužiti kao smjernice u daljnjim unaprjeđivanjima.

Palma ima devet ureda za pomoć građanima koji su opremljeni magnetskim petljama za posjetitelje s oštećenjima sluha te kompletima za vizualnu pristupačnost za posjetitelje s oštećenjima vida. Zaposlenici u tim uredima također su osposobljeni za pridržavanje općenitih postupovnih smjernica pri pružanju usluga korisnicima s invaliditetom.

© Ajuntament de Palma

Ured za pomoć građanima u Palmi s uređajima prilagođenim osobama s oštećenjem sluha

© Ajuntament de Palma

Potpomognuto mjesto za kupanje na plaži Can Pere Antoni

 Sa Riera Park inkluzivni prostor za rekreaciju

Povezanost s informacijama i uslugama

Na *web*-mjestu Gradskog vijeća Palme nalaze se sve informacije o gradu, a osmišljeno je tako da bude pristupačno korisnicima s invaliditetom. Razvijeno je šest pristupačnih mobilnih aplikacija kako bi se ljudima s invaliditetom pomoglo da u potpunosti iskoriste dostupne usluge. MobiPalma, aplikacija koja pruža informacije o tome kako se kretati gradom, dostupna je ljudima s oštećenjima vida, i to na četiri jezika (engleskom, njemačkom, španjolskom i katalonskom). Gradsko vijeće radi i na osiguranju besplatnog i učinkovitog pristupa Wi-Fi mreži na javnim mjestima kako bi se osobama s invaliditetom omogućilo da se lakše povežu i pronađu relevantne informacije i usluge.

Pristupačan prijevoz po gradu

Palma je 2021. uložila 32,5 milijuna EUR u obnovu voznog parka od 100 autobusa. Svi obnovljeni autobusi usklađeni su s trenutačnim propisima o pristupačnosti. S vanjske strane imaju zvučnik i broj rute te tri vrata, iznutra imaju jednu etažu, a u karoseriju vozila ugrađena je teleskopska rampa. U gradu postoje 1 758 parkirna mjesta za osobe s invaliditetom ili ograničenjima u kretanju, a na raspolaganju je i 14 prilagođenih taksija koji su dostupni 24 sata dnevno.

Zaklada Palma 365 Foundation osmislila je projekt Palma za sve u sklopu kojeg je utvrđeno pet pristupačnih turističkih ruta po gradu koje obuhvaćaju kulturne, rekreativne i komercijalne atrakcije.

Brošura o projektu dostupna je na internetu, a u njoj se detaljno navodi kako su rute, zgrade, autobusi i taksiji fizički, zvukovno i vizualno pristupačni. Svaka ruta počinje u jednom od šest turističkih informativnih ureda u gradu.

Zastupanje pri donošenju odluka

Palmin Odbor za pristupačnost savjetodavni je i participativni mehanizam koji okuplja različite organizacije i predstavnike osoba s invaliditetom radi njihova sudjelovanja u raspravama i postupcima odlučivanja kad je riječ o temama koje se na njih odnose. Od 2013. održano je 76 sastanka.

Palmin Ured za pristupačnost osnovan je 2016. kako bi druge regije, građane i subjekte informirao i savjetovao o pitanjima pristupačnosti.

Ured je zadužen i za osiguranje usklađenosti s propisima o pristupačnosti u poduzećima, javnim zgradama, sportskim objektima, parkovima, na zelenim površinama, ulicama, događanjima i sajmovima.

Umrežavanje s drugim turističkim odredištima

Palma je 2021. donijela Plan Impulsa (974 535 EUR), a jedna od njegovih četiriju strateških grana posvećena je poticanju pristupačnog i održivog turizma.

Posebna pohvala za olakšavanje pristupačnosti, uključujući i u digitalnom području

Leuven

Belgija

Leuven je grad u središtu Belgije, u blizini glavnoga grada Bruxellesa. Bogata povijest grada odražava se u njegovu trgu i gradskoj vijećnici iz 15. stoljeća te brojnim starim zgradama i popločenim ulicama. Leuven želi očuvati svoj povijesni karakter, ali i istovremeno zadovoljiti potrebe modernog, pristupačnoga grada uključivanjem građana, znanstvenih institucija, organizacija i poduzeća u svoje postupke donošenja politika i odluka.

„Stvaranje pristupačnog javnog prostora za nas znači doslovno i figurativno uklanjanje prepreka za osobe s invaliditetom u najvećoj mogućoj mjeri. To ne podrazumijeva samo prilagodbe infrastrukture, već i pristupačna događanja i usluge. Posebna pohvala priznanje je za ključne korake koje smo zadnjih godina poduzeli kad je riječ o pristupačnosti. No ona je i motivacija da i u godinama pred nama nastavimo marljivo raditi jer nam je jasno da je pred nama još puno posla u različitim područjima.”

Lies Corneillie, vijećnica za jednake mogućnosti

Žiri je pohvalio Leuvenov sveobuhvatni pristup pitanju pristupačnosti, što uključuje prikupljanje informacija o potrebama i iskustvima stanovnika s invaliditetom te primjenu tih informacija radi donošenja informiranih mjera za sva područja. Grad želi pružiti stručnu uslugu građanima i turistima s oštećenjima vida, sluha i s kognitivnim poteškoćama. Leuvenov je cilj prijeći s pristupa problemu pristupačnosti koji se temelji na rješavanju problema na pristup u kojemu se primjenjuju integriranije politike – na primjer, imenovanjem ključnih osoba za pristupačnost u svakom odjelu i suradnjom s dionicima u području mobilnosti i Katoličkim sveučilištem u Leuvenu. Pristupačnost ima važnu ulogu i u memorandumu odbora Gradskog vijeća Leuvena za razdoblje 2019. – 2025. Naime, upravo je pristupačnost proglašena ključnim političkim fokusom u tom razdoblju.

Leuvenova politika pristupačnosti temelji se na trima prioritetima:

- primjeni standarda pristupačnosti u novim projektima ili velikim adaptacijama
- proaktivnom informiranju građana o standardima i inicijativama pristupačnosti te
- pružanju posebne podrške kad je potrebna.

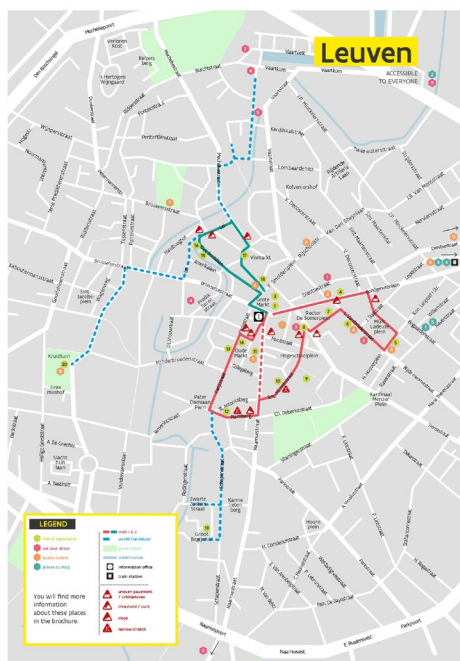
Do kraja mandata trenutne vlasti (2024.) grad namjerava osigurati da za svaku uslugu u gradu postoji određena kontaktna točka za pristupačnost.

Standardi pristupačnosti u novim projektima

Uz provedbu flamanskog zakonodavstva o pristupačnom rasporedu u fazi planiranja (na primjer, širine vrata, nagibi i krug zaokretanja),

Leuven si nameće dodatne standarde o pristupačnosti uzimajući u obzir završni izgled lokacija (kao što je upotreba kontrastnih boja i akustike). Grad želi pronaći i uzajamno korisna rješenja za potrebe koje su naizgled konfliktne (na primjer, pragovi preko kojih mogu prelaziti invalidska kolica i koji istovremeno služe kao smjerokaz slijepim osobama). Novim projektima trebaju se integrirati zona niskih poticaja i trebaju imati vidljive smjernice i linije upozorenja za pristupačnost. Sobe za sastanke moraju biti opremljene petljama za posjetitelje s oštećenjima sluha.

Uz pružanje vidljivih informacija (uključujući oglasne ploče i postavljanje putokaza) o pristupačnosti u gradu, Leuven želi proaktivno obavještavati građane i posjetitelje o pristupačnosti. Savjetuje se s Katoličkim sveučilištem kako bi važne informacije bile lakše dostupne na internetu.

 Karta Leuvena s dodatnim znakovima pristupačnosti

Mjesečni gradski časopis grada Leuvena i časopis o urbanoj obnovi dostupni su u zvučnom formatu za osobe s oštećenjima vida, dok je kalendar prikupljanja otpada dostupan na Brailleovu pismu. U suradnji s Turističkom zajednicom Flandrije grad je osmislio pristupačnu turističku pješačku rutu, a Muzej M razvio je detaljan vizualan plan za posjetitelje s poremećajima iz spektra autizma koji se žele pripremiti za posjet.

Pružanje posebne podrške

I dok Leuven želi učiniti javne objekte i usluge pristupačne svima, svjestan je da ga čeka još posla. Stoga je grad u sklopu stupa „Pružanje posebne podrške”, jednog od stupova gradske politike o pristupačnosti, razvio internetski obavještajni centar koji upozorava korisnike na probleme pristupačnosti.

Također pruža posebnu podršku u gradskom uredu u kojem službenik na prijamnom pultu pomaže građanima s oštećenjima vida, sluha ili pokretljivosti.

Započinjanje dijaloga

Savjetodavni odbor za pristupačnost, službeno savjetodavno tijelo grada od 2008., ima ključnu ulogu u provedbi Leuvenove politike pristupačnosti. Savjetodavni odbor započinje dijalog između osoba s invaliditetom i gradskih službi, arhitekata, dizajnera, ugostitelja i hotelijera, organizatora događanja itd.

Odbor okuplja 16 iskustvenih stručnjaka (tj. osoba s poremećajima iz spektra autizma, osoba s kognitivnim poteškoćama, problemima mentalnog zdravlja i/ili s oštećenjima motornog sustava, vida ili sluha) te predstavnika Vijeća starijih građana.

© Rob Stevens

Sam Michiels, predsjednik Savjetodavnog odbora za pristupačnost, na ulicama Leuvena

Odbor se sastaje svaki mjesec kako bi na temelju savjetovanja s razvojnim inženjerima i gradskim službama pripremio preporuke za planove.

Leuven je 2015. imenovao Savjetnika za politiku pristupačnosti koji surađuje s gradskim vijećnikom za jednake mogućnosti i pristupačnost kako bi se osiguralo da sve gradske službe u svojem djelovanju uzimaju u obzir razmatranja o pristupačnosti. Savjetnik za politiku djeluje kao poveznica između gradskih službi i Savjetodavnog odbora za pristupačnost grada te olakšava razmjenu stručnih informacija među svim službama.

Pristupačan prijevoz

U Leuvenu je utvrđeno dvadeset točaka pod nazivom „Hoppin“, a riječ je o poveznicama između različitih vrsta prijevoza. Željeznička stanica postala je pristupačnija zahvaljujući izgradnji spiralnog biciklističkog mosta.

© Jan Pollers

 Biciklistički spiralni most na željezničkoj stanici u Leuvenu

Nadalje, grad podržava uslugu u sklopu koje se osobe ograničene pokretljivosti na temelju rezervacije i uz nisku naknadu prevoze od vrata do vrata.

Glavna autobusna stanica u Leuvenu u potpunosti je pristupačna, a grad je potpisao i Flamansku povelju o pristupačnim autobusnim stanicama te se obvezao polovicu svojih autobusnih stanica učiniti dostupnima do 2030. Grad se obvezao pregledati sve i pješačke staze (uključujući i one u parkovima i šumskim predjelima) u svojem izgrađenom okruženju i javne prostore te se obvezao do 2030. poboljšati barem polovicu staza koje su trenutačno teško pristupačne.

Pristupačne rekreativne aktivnosti

Leuven želi poduzeti dodatne korake kako bi rekreativne aktivnosti učinio pristupačnijima, na primjer, prilagođenom opremom za igranje i vođenim turama za posjetitelje ograničene pokretljivosti te s oštećenjima sluha i vida.

Sudjelovanje u Nagradi za pristupačnost grada 2023

Možete pomoći i olakšati život osobama s invaliditetom. Pridružite se i prijavite za Nagradu za pristupačnost grada 2023.

Nagradu za pristupačnost grada organizira Europska komisija u partnerstvu s Europskim forumom za osobe s invaliditetom. Nagrada odaje priznanje gradovima za njihov trud uložen kako bi postali pristupačniji, osobito osobama s invaliditetom.

Sudjelovanje u Nagradi prilika je za dobivanje europskog priznanja i jedinstvena prilika za razmatranje trenutačne situacije u vašem gradu. Također vam omogućuje da podijelite iskustva s drugim europskim gradovima, što vam pomaže da postanete još bolji grad za život i posjećivanje.

Pobjednički gradovi osvajaju i financijsku nagradu:

- 1. nagrada: 150 000 EUR
- 2. nagrada: 120 000 EUR
- 3. nagrada: 80 000 EUR

Prijaviti se mogu gradovi s više od 50 000 stanovnika

Postupak izbora podijeljen je u dvije faze: predizbor na nacionalnoj razini i konačni izbor na europskoj razini. **Nacionalni žiriji** u svakoj zemlji biraju najviše tri grada među nacionalnim podnositeljima prijava na temelju kriterija ocjenjivanja koje dostavlja Europska komisija. Prethodno izabrani kandidati potom ulaze u drugu fazu natjecanja u kojoj ih procjenjuje **europski žiri**.

Da biste se prijavili, morate biti tijelo lokalne vlasti grada koji ima više od 50 000 stanovnika i nalazi se u državi članici EU-a. U državama članicama koje imaju manje od dva takva grada sudjelovati mogu i urbana područja sastavljena od dvaju ili više gradova ako zajedno imaju više od 50 000 stanovnika.

Budući da isti grad ne može osvojiti Nagradu za pristupačnost grada dvije godine zaredom, grad koji je pobijedio 2022. ne može ponovno sudjelovati 2023. Nagradom potičemo sve ostale gradove, uključujući one koji osvoje drugu i treću nagradu te posebnu pohvalu, da ponovo sudjeluju.

Da biste se prijavili, morate do roka popuniti i predati internetski obrazac za prijavu. Kada počne teći razdoblje za prijavu, objavit ćemo smjernice i pravila sudjelovanja kako bismo vam pomogli pri prijavi.

Smjernice i pravila bit će dostupni na svim službenim jezicima EU-a na *web*-mjestu Nagrade za pristupačnost grada 2023.

ec.europa.eu/social/accesscityaward2023

Postupak i kriteriji izbora

Žiriji će razmotriti poduzete i planirane mjere u sljedećim područjima:

- izgrađeno okruženje i javni prostori
- prijevoz i povezana infrastruktura
- informacije i komunikacija, uključujući nove tehnologije (IKT-ovi)
- javni objekti i usluge.

Žiriji će ocijeniti prijave uzimajući u obzir sljedećih šest kriterija:

- opseg mjera
- vlasništvo, razinu predanosti
- učinak
- kvalitetu i održivost rezultata
- uključenost osoba s invaliditetom i relevantnih partnera
- društvenu inovativnost.

Pozorno pratite naše *web*-mjesto za novosti o konačnim kriterijima.

Dobitnik Nagrade za pristupačnost grada 2023. bit će objavljen **25. studenoga 2022.** Svečanost dodjele nagrade održava se u sklopu godišnje konferencije kojom se obilježava Europski dan osoba s invaliditetom.

Javite nam se

Tajništvo Nagrade za pristupačnost grada može vam pomoći u pripremi prijave. Za sve dodatne informacije javite se na adresu: **secretariat@accesscityaward.eu**

Kontakt s EU-om

Osobno

U cijeloj Europskoj uniji postoje stotine centara Europe Direct. Adresu najbližeg centra možete pronaći na internetu (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_hr).

Telefonom ili pismenim putem

Europe Direct je služba koja odgovara na vaša pitanja o Europskoj uniji. Možete im se obratiti:

- na besplatni telefonski broj: 00 800 6 7 8 9 10 11 (neki operateri naplaćuju te pozive),
- na broj: +32 22999696 ili
- putem obrasca: european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_hr

Traženje informacija o EU-u

Na internetu

Informacije o Europskoj uniji na svim službenim jezicima EU-a dostupne su na internetskim stranicama Europa (european-union.europa.eu).

Publikacije EU-a

Publikacije EU-a možete pregledati ili naručiti preko internetske stranice op.europa.eu/hr/publications. Za više primjeraka besplatnih publikacija obratite se svojoj lokalnoj službi *Europe Direct* ili dokumentacijskom centru (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_hr).

Zakonodavstvo EU-a i povezani dokumenti

Za pristup pravnim informacijama iz EU-a, uključujući cjelokupno zakonodavstvo EU-a od 1951. na svim službenim jezičnim verzijama, posjetite internetske stranice EUR-Lexa (eur-lex.europa.eu).

Otvoreni podatci iz EU-a

Portal data.europa.eu omogućuje pristup otvorenim podatkovnim zbirkama iz institucija, tijela i agencija EU-a. Zbirke se mogu besplatno preuzimati i ponovno uporabiti u komercijalne i nekomercijalne svrhe. Putem portala moguć je i pristup mnoštvu podatkovnih zbirki iz europskih država.

Godišnjom Nagradom za pristupačnost grada odaje se priznanje europskim gradovima i njihovim naporima u postizanju veće pristupačnosti za osobe s invaliditetom i starije građane. U ovoj brošuri slavimo postignuća pobjednika, drugoplasiranih i gradova koji su primili posebnu pohvalu za 2022.: Grad Luxembourg (Luksemburg), Helsinki (Finska), Barcelona (Španjolska), Leuven (Belgija), Palma (Španjolska) i Porto (Portugal). Ovogodišnji gradovi poduzeli su konkretne korake kako bi javne prostore, usluge, prijevoz, zgrade, kulturu i turizam učinili pristupačnijima.

Možete preuzeti naše publikacije ili se besplatno pretplatiti na stranici
ec.europa.eu/social/publications

Ako želite primati redovite obavijesti o Glavnoj upravi za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključenost, prijavite se za besplatni e-bilten Socijalna Europa na
ec.europa.eu/social/e-newsletter

Social Europe

EU_Social

Ured za publikacije
Europske unije